

БИЗНЕС ПЛАН

БИС/ТК 104

ПОДДЪРЖАНЕ. СЪДОВЕ И СЪОРЪЖЕНИЯ ПОД НАЛЯГАНЕ. ПРОМИШЛЕНИ ТРЪБОПРОВОДИ

1 БИЗНЕС СРЕДА НА БИС/ТК 104

През последните години социалните, икономическите и екологичните фактори доведоха до значителна промяна в общественото мнение. Ако в миналото се е смятало, че ресурсите са неограничени и че въздействието върху околната среда може да продължи да бъде неконтролирано, сега се счита за необходимо да се следят отблизо човешките и производствените процеси.

В много отношения поддържането все повече се възприема като основна дисциплина при обучението на персонал и като сектор на дейност ще продължава значително да се развива през следващите години. Поддържането търпи съществено развитие както в строителството, така и в промишлената и инфраструктурната област. От набор от дейности за подпомагане на производството в промишлени предприятия и усилия, насочени към ремонт на сгради и предотвратяване на тяхното влошаване, поддържането разширява обхвата си, за да се превърне в набор от организирани действия, характеризиращи се с различна степен на сложност.

1.1 Описание на бизнес средата

Следните политически, икономически, технически, регулаторни, социални фактори описват бизнес средата на сектора, свързан с областта на БИС/ТК 104, които могат да повлияят значително на процеса на разработването и на съдържанието на стандартите:

- социални, здравни или екологични въпроси, свързани с промишления сектор, продуктите, материалите и практиките, свързани с поддържането;
- достигнатото ниво на техниката в областта на поддържането;
- нови или очаквани технологични промени и значителни нововъведения, например използването на интернет като общ инструмент за подпомагане на всички дейности по поддържането;
- категории заинтересовани страни (промишленост, управление, обществени групи, инвеститори, кредитни институции, служители, клиенти, доставчици, изпълнители, медии, потребители, застрахователи);
- проблеми и цели на съответните заинтересовани страни;
- ново възприемане на критериите за устойчивост (икономическа, технологична, екологична и човешка).

Европейската промишленост за съдове под налягане включва три основни групи:

- малък брой големи организации, които предоставят оборудване и системи, както и цели инсталации;
- група от малки и средни предприятия, част от които са съсредоточени върху специализирани видове съдове;
- голям брой подизпълнители, които предоставят специализирани продукти и/или услуги.

По отношение на производствената стойност и броя на предприятията държавите-членки на СЕН, които доминират на пазара, са Франция, Германия, Италия, Холандия, Испания и Великобритания. Разнообразният

пазар и потенциалната опасност на оборудването под налягане са довели до разработването на национални разпоредби в държавите-членки на СЕН, които макар и да са насочени към гарантиране на маркетинга на безопасни продукти, създадоха и бариери пред търговията и доведоха до повишаване на цените. Стандартизацията подпомага улесняването на законодателството на ЕС в областта на единния пазар, като предоставя единна основа за пускането на пазара на безопасни съдове в Европа. В този контекст заинтересованите страни от стандартизация на ненагрявани съдове под налягане са:

- правителства;
- регулаторни органи;
- енергийна и преработваща промишленост;
- търговски обекти;
- браншови камари, асоциации на работодатели, производители, търговци;
- органи на държавната администрация;
- научни организации, институти, университети;
- органи за оценяване на съответствието;
- асоциации, професионални организации и съюзи;

В обхвата на БИС/ТК 104 са включени:

Стандартизация в областта на поддържане на съоръжения по отношение на общоприложимите стандарти, в това число: документация за поддържане, критерии за проектиране, управление и контрол на услугите по поддържане на сгради, квалификация на персонала по поддържане, поддържане в рамките на управлението на физически активи, рамка за контрол въз основа на риска, указания за подготовка на договори за поддържане, процес на техническо поддържане и свързаните с него показатели, терминология в областта на поддържането.

Стандартизация също в областта на:

- ненагрявани метални съдове под налягане, с изключение на криогенни съдове за индустриални газове и втечен природен газ - проектиране, избор на материали, производство, инспекция, изпитване и безопасност;
- вентили за всички промишлени приложения и предпазни устройства за предотвратяване на свръхналягане (предпазни клапани и разрушителни дискове); регулиращи вентили, с изключение на тяхното задвижване и изключване. Изключени са санитарните принадлежности;
- фланци и техните съединения в тръбопроводи и тръбопроводни системи, с изключение на хидравлично и пневматично транспортиране на товари. Определяне на "номинално налягане" и "номинален размер";
- промишлени тръбопроводи - правила за проектиране и изграждане, избор на материали, изчисляване, производство, конструиране, инспекция, изпитване и избор на системи за безопасност. От обхвата на БИС/ТК 104 са изключени битови тръбопроводи за отпадни води и канализационни системи, газова инфраструктура и транспортируеми съоръжения под налягане;
- оборудване за всички видове резервоари за съхранение и за бензиностанции, свързано със съхранението на горива, които са течности при атмосферни условия.“

БИС/ТК 104 се занимава със стандартизация на широк спектър от съдове под налягане за енергетиката и преработващата промишленост, които попадат в обхвата на Директива 2014/68/ЕС за хармонизиране на законодателствата на държавите членки за предоставяне на пазара на съоръжения под налягане, Директива 2014/34/ЕС за хармонизиране на законодателствата на държавите членки относно съоръженията и системите за защита, предназначени за използване в потенциално експлозивна атмосфера, Регламент (ЕС) № 305/2011 за определяне на хармонизирани условия за предлагането на пазара на строителни продукти, Директива 2014/29/ЕС

за хармонизиране на законодателствата на държавите членки във връзка с предоставянето на пазара на обикновените съдове под налягане.

Националната нормативна уредба за съоръжения с повишена опасност включва:

- НАРЕДБА за съществените изисквания и оценяване на съответствието на съдовете под налягане;
- НАРЕДБА за съществените изисквания и оценяване съответствието на съоръженията под налягане;
- НАРЕДБА за условията и реда за издаване на лицензии за осъществяване на технически надзор на съоръжения с повишена опасност и за реда за водене на регистър на съоръженията;
- НАРЕДБА за устройството, безопасната експлоатация и техническия надзор на съоръжения под налягане.

Изискванията за оценяване на съответствието с европейските директиви са довели до разходи, които не са съществували в някои държави за отделни класове съдове под налягане. Въпреки, че разходите на производителя за оценяване на съответствието от нотифициран орган могат или не могат да бъдат по-големи от тези, които са необходими за оценяване от трета страна, се получава икономия от търговията в рамките на ЕС.

1.2 Количествени индикатори на бизнес средата

Следните количествени индикатори описват бизнес средата с цел да се даде подходяща информация в подкрепа на дейностите на БИС/ТК 104 *Поддържане. Съдове и съоръжения под налягане. Промислени тръбопроводи.*

Няма уникален или точен източник и няма надеждна статистика за оценка на реалната текуща стойност на поддържането на европейския пазар. Разходите за поддържането, свързаните с това административни и технологични разходи могат да бъдат оценени в рамките на няколко процента от вътрешното брутно производство на европейските страни. Във всеки случай е важно да се счита, че това са по-скоро инвестиции, отколкото разходи.

Разходите за оценяване на съответствието на съдове под налягане възлизат на около 2% от стойността на производството им. Тези разходи могат да се контролират чрез избягване на многократното сертифициране. Съществуващите разходи за сертифициране на системите за управление на качеството и за качествен контрол се оценяват на по-малко от 1 % от производствените разходи. Стойността на неустойките за забавяне при доставка варират за всеки отделен случай, но може да достигнат общо до няколко милиона евро.

2 ПОЛЗИ, ОЧАКВАНИ ОТ ДЕЙНОСТТА НА БИС/ТК 104

Пазарът за дейности, свързани с поддържането се счита за голям, но редица проблеми предизвикват развитието му да бъде по-бавно, отколкото може да се очаква за пазар с такъв размер. Особени проблеми, за които се смята, че забавят развитието, са:

- различия между необходимите умения и уменията, които притежават лицата, занимаващи се с дейностите по поддържане и технически надзор;
- различия в квалификационните критерии за занимаващите се с поддържане сред предприятията в различни бизнес сектори;
- правилата за доставка, търговия и работа;
- необходимостта от ново управление и организация, особено в малките и средни предприятия;

Стандартите допринасят за повишаване на ефективността и качеството на дейностите на съоръженията под налягане, чрез осигуряване на еднакъв технически адекватен процес на изпълнение на посочените дейности, гарантиращ конфиденциалност, безпристрастност, независимост и последователност при извършване на дейността. Създаването на унифициран подход чрез стандарти допринася за подобряване на проследимостта,

както и лесен и надежден начин на осъществяване на оценка на компетентността и упражняване на контрол на дейността.

Участието на БИС/ТК 104 в огледалните европейски технически комитети допринася за повишаване хармонизацията на националните изисквания по отношение на квалификацията на персонала и другите нормативни изисквания, отчитайки широкия диапазон на размерите на предприятията, организациите, и др., чиито съоръжения се нуждаят от контрол и поддържане.

С разработването и системното прилагане на стандартите за поддържане на CEN биха могли да се подобрят значително:

- въпросите, свързани с осигуряването на безопасни и здравословни условия на труд;
- производителността на ресурсите за поддържане;
- удължаване на срока на експлоатация на производствените и технологичните предприятия, съоръженията и инфраструктурата;
- оперативната достъпност на предприятията;
- производствения капацитет на предприятията и на услугите;
- мотивацията за приемане на стандартите като инструменти за увеличаване на развитието и иновациите.

3 УЧАСТИЕ В ДЕЙНОСТТА НА БИС/ТК 104

Членуването в Българския институт за стандартизация е доброволно. Членове на БИС могат да бъдат юридически лица, които желаят да подкрепят дейността по националната стандартизация и са съгласни да спазват устава на БИС. В работата на Техническите комитети вземат участие упълномощени представители на членовете на БИС, които ги представляват по всички въпроси, свързани с дейността по стандартизация.

В БИС/ТК 104 участват представители на всички групи заинтересовани от дейността по стандартизация в областта:

Група 1: производители и лица, монтиращи съоръженията;

Група 2: министерства и административни структури на изпълнителната власт и надзорни органи;

Група 3: висши училища;

Група 4: лица за оценяване на съответствието;

Група 5: сдружения на потребителите.

4 ЦЕЛИ НА БИС/ТК 104 И СТРАТЕГИИ ЗА ТЯХНОТО ПОСТИГАНЕ

4.1 Определяне на целите на БИС/ТК 104

Главната цел на БИС/ТК 104 е да отговори на потребностите на страната от стандарти, които да бъдат в подкрепа на националното законодателство в областта на поддържане на съоръженията с повишена опасност.

Не на последно място целите на стандартизацията от обхвата на БИС/ТК 104 засягат пряко интересите потребителите, по отношение на контрола и услугите по поддържане на съоръженията, свързани с и повишаване безопасността на съоръженията, аспектите на здравето и околната среда, използването на съвременни съоръжения и технологии за поддържане.

БИС/ТК 104 участва в разработването и въвеждането на европейски стандарти като огледален на следните европейски технически комитети:

CEN/TC 54	<i>Unfired pressure vessels [Ненагрявани съдове под налягане]</i>
CEN/TC 69	<i>Industrial valves [Индустриална арматура]</i>
CEN/TC 74	<i>Flanges and their joints [Фланци и фланцови съединения]</i>
CEN/TC 267	<i>Industrial piping and pipelines [Промислени тръбопроводи]</i>
CEN/TC 319	<i>Maintenance [Поддържане]</i>
CEN/TC 393	<i>Equipment for storage tanks and for filling stations [Съоръжения за резервоари за гориво и бензиностанции]</i>

4.2 Идентифициране на стратегиите за постигане целите на БИС/ТК 104

БИС/ТК 104 използва широко електронната поща и електронната платформа на БИС за по-ефективна дейност. Техническият комитет ще оценява как да се разгледат реалните цели на заинтересованите страни, как да се ангажират повече хора, да се насърчи по-голямото участие в разработването на стандартите.

БИС/ТК 104 въвежда с предимство на български език терминологичните и хармонизираните стандарти и участва активно в разработването на проекти на стандарти и документи на европейско равнище. При липса на съответни европейски стандарти, при необходимост, ще се създават стандарти, разработени на национално ниво.

БИС/ТК 104 работи в тясно сътрудничество със следните техническите комитети по стандартизация на БИС:

- БИС/ТК 8 *Газови уреди, газови бутилки и арматура за газови уреди. Битови уреди на твърдо и течено гориво;*
- БИС/ТК 24 *Безразрушителен (неразрушаващ) контрол;*
- БИС/ТК 30 *Заваряване на материалите;*
- БИС/ТК 31 *Кранове и телфери;*
- БИС/ТК 34 *Управление на качеството и оценяване на съответствието;*
- БИС/ТК 41 *Отоплителна, вентилационна, климатична и пречиствателна техника;*
- БИС/ТК 43 *Хладилна и криогенна техника;*
- БИС/ТК 52 *Безопасност на машини и съоръжения;*
- БИС/ТК 60 *Газова инфраструктура;*
- БИС/ТК 66 *Асансьори и специална подемно-транспортна техника.*

4.3 Аспекти на околната среда

БИС/ТК 104 отчита европейското и националните законодателства, и указания относно екологичните аспекти, свързани с енергийната ефективността и вредните емисии. По време на подготовката и преразглеждането на нова работна тема винаги се осмисля въздействието върху околната среда.

Екологичните аспекти се разглеждат относно технологичните предприятия, инфраструктурата и съоръженията, свързани със строителството и промишлеността чрез плановете за поддържане, и се оценяват отново при всяко следващо преработване на стандартите. Следват се политиките на Европейския съюз по отношение на общите и значимите аспекти на околната среда, правните и други изисквания, общите и конкретните цели за опазване на околната среда.

5 ФАКТОРИ, ВЛИЯЕЩИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА РАБОТНАТА ПРОГРАМА НА БИС/ТК 104

Основният риск е постепенното намаляване броя на експертите, желаещи да участват в работата по проектите. Настоящото финансово състояние на много европейски държави увеличи риска от намаляване на инвестициите в реално изражение. Това на свой ред увеличава вероятността да се обърне по-малко внимание на потенциалните възможности за развитие на техническото обслужване и на поддържането. Това развитие е от решаващо значение във всички области, но националните практики изглежда се различават значително.